

MULTIPLE SCLEROSE IN INSTELLING:

DE ZIEKTE BEGRIJPEN EN JE PROFESSIONELE PRAKTIJK AANPASSEN

Training voor levensondersteuners, verzorgenden, verpleegkundigen, animatoren en begeleiders in SSIAD, HAD, MAS of EHPAD

Ontwikkel een deskundige en aangepaste begeleiding voor mensen met MS in instellingen

Duur : 6 tot 7 uur	Modules : 8 modules
Lessen : 32 lessen	Doelgroep : Zorgprofessionals in instellingen
Formaat : 100 % online, asynchroon	Aanbieder : N° 11757351875
Certificering : Qualiopi	Tarief : Op aanvraag

www.dynseo.com/nos-formations | contact@dynseo.com | 09 66 93 84 22

Opleidingsbeschrijving

Multiple sclerose is een complexe, chronische neurologische ziekte die onvoorspelbaar en diep variabel is van de ene persoon tot de andere. De onzichtbare symptomen — vermoeidheid, cognitieve stoornissen, pijn, emotionele problemen — zijn vaak onbekend bij professionals, die de MS alleen begeleiden via de motorische manifestaties. Deze training biedt een volledig begrip van de ziekte in al zijn dimensionen en concrete begeleidingsstrategieën die zijn aangepast aan elk profiel en elke fase van evolutie. Na de training zal elke deelnemer in staat zijn zijn of haar praktijk op een relevante, zorgzame en coherente manier binnen het team aan te passen.

Module-overzicht

MODULE 1	Begrijpen van multiple sclerose	4 lessen
MODULE 2	De motorische en sensorische symptomen	4 lessen
MODULE 3	Vermoeidheid en cognitieve stoornissen — het onzichtbare hart van MS	4 lessen
MODULE 4	Emotionele en psychiatrische problemen bij MS	4 lessen
MODULE 5	Begeleiden van autonomie en dagelijkse zorg	4 lessen
MODULE 6	De behandelingen van MS — wat de professional moet weten	4 lessen
MODULE 7	Coördinatie, team en families	4 lessen
MODULE 8	Praktijkgevallen en consolidatie	4 lessen

Leerdoelen

Leerdoelen

- De neurologische mechanismen van MS en de verschillende vormen van de ziekte begrijpen
- De motorische, sensorische, cognitieve en emotionele symptomen herkennen en beheren
- De professionele praktijk aanpassen aan vermoeidheid en onzichtbare symptomen
- Een opvlaming onderscheiden en gepast reageren in noodsituaties
- De dagelijkse begeleiding optimaliseren met inachtneming van autonomie en waardigheid
- Effectief samenwerken binnen het multidisciplinaire team en met families
- Concrete protocollen toepassen voor de meest voorkomende situaties in instellingen

Algemene informatie

Duur	6 tot 7 uur
	Levensondersteuners, verzorgenden, verpleegkundigen, animatoren, begeleiders in SSIAD, HAD, MAS

Doelgroep	of EHPAD
Vereisten	Geen
Tarief	Op aanvraag - BTW niet van toepassing (artikel 261-4-4° van het CGI)
Certificering	Qualiopi - Attest van einde opleiding
Organisatie	DYNSEO - Registratienummer activiteit: 11757351875

Les 1 - Les 1 - Neurologische mechanismen van de MS

- MS als auto-immuunziekte die de myeline van het centrale zenuwstelsel aanvalt
- Het demyelinisatieproces en de vertraging van de zenuwgeleiding
- Variabiliteit van symptomen afhankelijk van de aangetaste gebieden
- Ontsteking en neurodegeneratie: twee verschillende processen

Les 2 - Les 2 - De vormen van MS — herkennen om beter te ondersteunen

- MS remittent-recurrend (MRR): opflakkingen en remissies
- MS secundair progressief (SPP): progressieve evolutie na remittente fase
- MS primair progressief (PPP): continue achteruitgang zonder opflakkingen
- Concrete implicaties voor de dagelijkse begeleiding per vorm

Les 3 - Les 3 - De uitbarstingen — herkennen, reageren, begeleiden

- Definitie van een opstoot en de duur van symptomen
- Veelvoorkomende triggers: warmte, infectie, stress, extreme vermoeidheid
- Manifestaties: nieuwe symptomen of plotselinge verergering
- Te nemen stappen bij een vermoede opstoot: snel waarschuwen

Les 4 - Les 4 - De evolutie van de ziekte in de tijd

- De onvoorspelbaarheid van MS en de individuele variabiliteit
- Factoren geassocieerd met gunstigere of ernstigere evolutie
- Levensverwachting en kwaliteit van leven: actuele gegevens
- Psychologische impact van het leven met onzekerheid

Les 1 - Les 1 - De motorische stoornissen — spasticiteit, zwakte, loopstoornissen

- Spasticiteit: spierstijfheid, spasmen en aangepaste mobilisatie
- Zwakte en parese: impact op loop en transfers
- Coördinatie- en evenwichtsstoornissen: cerebellaire ataxie en valrisico
- Motorische vermoeidheid: het loslaten van de ledemaat na inspanning

Les 2 - Les 2 - De sensorische stoornissen — pijn, paresthesieën, taststoornissen

- Paresthesieën: tintelingen, branderigheid, gevoelloosheid
- Neuropathische pijn bij MS: frequent, intens, moeilijk te behandelen
- Het teken van Lhermitte: elektrische schok bij buigen van de nek
- Allodynie en huidgevoeligheid: aanpassing van contactzorg

Les 3 - Les 3 - De visuele en oculomotorische stoornissen

- Optische neuritis: vermindering van het gezichtsvermogen, vaak eerste manifestatie
- Diplopie: dubbelzien gerelateerd aan oculomotorische stoornissen
- Nystagmus: onwillekeurige oogbewegingen, impact op evenwicht
- Aanpassing van de omgeving en geschreven materialen

Les 4 - Les 4 - De vesico-sphincter en seksuele stoornissen

- Urgentie en urine-incontinentie: bron van schaamte en isolatie
- Urineretentie: infectierisico, zelfkatheterisatie
- Obstipatie en spijsverteringsproblemen: praktische aanpak
- Seksuele problemen: tactvol benaderen en doorverwijzen

Les 1 - Les 1 - Vermoeidheid bij MS — de meest invaliderende restverschijnsel

- Centrale neurologische vermoeidheid vs gewone fysieke vermoeidheid
- Frequentie: raakt 80 tot 90% van de mensen met MS
- Het fenomeen van Uhthoff: verergering door warmte

- Organisatie van zorg rekening houdend met het energieniveau

Les 2 - Les 2 - De begeleiding aanpassen aan de vermoeidheid bij MS

- Signaleren van vermoeidheidssignalen vóór uitputting
- Geen inspanning plannen aan het einde van de dag
- Verminderen van thermische stimulaties en oververhitte ruimtes
- Afwisselen van inspanning en rust bij elke zorg

Les 3 - Les 3 - Cognitieve stoornissen bij MS

- Frequentie: raakt 40 tot 70% van de getroffen personen
- Specifiek profiel: vertraagde verwerkingsnelheid, werkgeheugen, aandacht
- Executieve functies: planning, flexibiliteit en initiatie
- Verschil tussen cognitieve stoornissen SEP en dementie

Les 4 - Les 4 - De begeleiding aanpassen aan cognitieve stoornissen bij MS

- Vereenvoudigen en sequencen van instructies: één stap tegelijk
- Stabiele routines creëren ter compensatie
- Visuele hulpmiddelen en geheugensteuntjes dagelijks gebruiken
- Aangepaste cognitieve stimulatie: digitale applicaties (JOE), waardering

MODULE 4

Emotionele en psychiatrische problemen bij MS

4 lessen

Les 1 - Les 1 - Depressie bij MS

- Frequentie: treft 50% van de mensen met MS gedurende hun leven
- Dubbele oorsprong: neurologisch en reactief
- Specifieke signalen: verdriet, terugtrekking, verlies van interesse
- Rol van de professional: observeren, signaleren, niet minimaliseren

Les 2 - Les 2 - De angst, de emotionele labiliteit en de euforie

- Angst gerelateerd aan onzekerheid van de evolutie
- Emotionele labiliteit: ongecontroleerde huilbuien of lachen
- MS-euforie: abnormaal verhoogde stemming van laesionale oorsprong
- Reacties op deze manifestaties zonder versterking of ontkenning

Les 3 - Les 3 - De psychologische impact van de ziekte op de identiteit

- MS als bedreiging voor professionele, ouderlijke en sociale identiteit
- Schaamte voor onzichtbare symptomen
- Het rouwen om projecten en capaciteiten: geleidelijk en herhaald
- Behouden van zelfrespect en gevoel van competentie

Les 4 - Les 4 - Ondersteunen zonder te overrompelen — de juiste afstand in SEP

- Respecteer de besluitvormingsautonomie van de persoon
- Niet overbeschermen: bevordert verlies van autonomie
- Stimuleren zonder te forceren: juiste niveau van prikkeling
- Begeleidingsrelatie: balans tussen ondersteuning en respect

MODULE 5

Begeleiden van autonomie en dagelijkse zorg

4 lessen

Les 1 - Les 1 - De handelingen van het dagelijks leven — helpen zonder het over te nemen

- Fundamenteel principe: elke handeling alleen uitgevoerd onderhoudt de circuits
- Kleden, hygiëne, maaltijden: methoden aangepast aan spasticiteit
- Nuttige technische hulpmiddelen: orthesen, aangepaste voorwerpen
- Aanpassing van het niveau van hulp aan het profiel van de dag

Les 2 - Les 2 - Mobilisatie, transfers en valpreventie

- Aangepaste mobilisatietechnieken voor spasticiteit: nooit forceren
- Veilige transfers: bed-stoel, stoel-toilet
- Valpreventie: specifieke risicofactoren voor MS
- Wat te doen na een val: evaluatie, melding, psychologische begeleiding

Les 3 - Les 3 - Huidverzorging en preventie van complicaties

- Risico op doorligwonden bij SEP: versterkte monitoring
- Huidverzorging aangepast aan gevoeligheidsstoornissen
- Preventie van urineweginfecties: hydratatie, hygiëne, monitoring
- Contracturen: preventie door regelmatige mobilisatie

Les 4 - Les 4 - Geïntegreerde cognitieve stimulatie in de zorg

- Zorgmomenten gebruiken om natuurlijk te stimuleren
- Aangepaste activiteiten volgens cognitief profiel en vermoeidheid
- Gebruik van digitale hulpmiddelen (JOE, EDITH)
- Doorgeven van observaties over cognitieve capaciteiten aan het team

MODULE 6

De behandelingen van MS – wat de professional moet weten

4 lessen

Les 1 - Les 1 - De basisbehandelingen – begrijpen om beter te begeleiden

- Immunomodulatoren en immunosuppressiva: algemeen mechanisme
- Toedieningsvormen: injecties, infusen, tabletten
- Veelvoorkomende bijwerkingen: griepachtige symptomen, huidreacties
- Rol van de professional: bijhouden bijwerkingen, therapietrouw

Les 2 - Les 2 - De symptomatische behandelingen die men moet kennen

- Behandelingen van spasticiteit: baclofen, botuline toxine
- Behandelingen van vermoeidheid: medicijnen en gedragsstrategieën
- Behandelingen van neuropathische pijn: anti-epileptica, antidepressiva
- Behandelingen van de blaas: anticholinergica, zelfkatheterisatie

Les 3 - Les 3 - De uitbraken en hun behandeling

- De bolus-corticotherapie: waarom, hoe, bijwerkingen
- Wat de professional moet controleren tijdens corticosteroïden
- Herstel na een opvlamming: variabel, soms onvolledig
- Opvlamming vs pseudopvlamming: infectie, warmte, vermoeidheid

Les 4 - Les 4 - De revalidatie – begrijpen om bij te dragen

- Kinesithérapie: motorisch onderhoud, spasticiteit, evenwicht
- Ergotherapie: technische hulpmiddelen, aanpassing, autonomie
- Logopedie: slikproblemen, stemproblemen en cognitieve functies
- Neuropsychologie: evaluatie en cognitieve revalidatie

MODULE 7

Coördinatie, team en families

4 lessen

Les 1 - Les 1 - Het multidisciplinaire team rond de persoon met MS

- De neuroloog gespecialiseerd in MS: opvolging en beheer
- De revalidatieprofessionals: doelstellingen en structurering
- De coördinerende verpleegkundige MS en gespecialiseerde netwerken
- De rol van de begeleidende professional: sleutelobservator

Les 2 - Les 2 - Observeren, doorgeven en alarmeren in SEP

- Tekenen die absoluut in de gaten gehouden moeten worden
- Echte opvlamming vs functionele verergering onderscheiden
- Een overdraagbare observatie opstellen: nauwkeurig, feitelijk
- Snel en effectief alarmeren bij een verdacht teken

Les 3 - Les 3 - Gezinnen begeleiden en ondersteunen

- Wat naasten ervaren: onzekerheid, uitputting, rouwproces
- De onzichtbare symptomen uitleggen aan families
- Een alliantie opbouwen rond het levensproject van de persoon
- Families doorverwijzen naar middelen: MS Frankrijk, steungroepen

Les 4 - Les 4 - Specifieke ethische situaties bij MS

- De jonge persoon met ernstige MS: specifieke uitdagingen
- De weigering van behandeling of revalidatie: begrijpen en overtuigen
- De anticiperende richtlijnen bij MS: vroeg en tactvol bespreken
- Een situatie van mishandeling of verwaarlozing melden

MODULE 8

Praktijkgevallen en consolidatie

4 lessen

Les 1 - Les 1 - Protocollen voor de meest voorkomende situaties

- Verdachte uitbraak in instelling: stap-voor-stap beslisboom
- Intense pijnlijke spasme tijdens een zorg: onderbreken, positioneren
- Episode van verwarring of desoriëntatie: medische urgentie onderscheiden
- Val van een spastische persoon: veilige interventie en melding

Les 2 - Les 2 - De warmte en het fenomeen van Uhthoff beheren

- Protocol voor het voorkomen van oververhitting in instellingen
- Tekenen van verergering door de hitte herkennen
- Snelle koelingsmaatregelen: frisse was, ventilator, koele dranken
- De uitjes en activiteiten aanpassen aan het seizoen

Les 3 - Les 3 - Situatiesimulaties en rollenspellen

- Simulatie: een vermoeide persoon begeleiden die zorg weigert
- Simulatie: emotionele labiliteit beheren tijdens intieme zorg
- Simulatie: een familie uitleggen waarom hun dierbare varieert
- Collectieve debriefing: wat heeft gewerkt, wat anders

Les 4 - Les 4 - Eindbeoordeling en middelen

- Quiz ter consolidatie van de belangrijkste leerdoelen
- Identificatie van de moeilijkste SEP-situaties in de praktijk
- Opstellen van een persoonlijk actieplan voor 30 dagen
- Aanvullende bronnen: SEP Frankrijk, ARSEP, HAS, digitale tools

Lesmethoden

- E-learning volledig online, toegankelijk 24/7 vanaf elk apparaat
- Interactieve lessen met praktijkgevallen en situatiesimulaties
- Video's, infographics en praktische protocollen om te downloaden
- Praktische oefeningen en rollenspellen voor elke module
- Quiz en eindbeoordeling ter validatie van de verworven competenties
- Attest van einde opleiding geleverd door DYNSEO, organisme gecertificeerd Qualiopi